

N:o 79.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pension dels åt enkor och barn efter personer, som ljugit döden i anledning af en för statens räkning verkställd profskjutning, dels ock åt en vid samma tillfälle skadad arbetare; gifven Stockholms slott den 21 mars 1902.

Under åberopande af bilagda utdrag af protokollet öfver sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva *dels* att för öfveringenjören Arent Fredrik Herman Silfversparres enka Oktavia Elisabet Silfversparre, född Videbeck, och makarna Silfversparres barn, sönerna Karl Arent, Varner Arent, Arent Vilhelm, Klas Arent, Gustaf Arent och Per Arent Oktavius samt dottrarna Märta Elisabet och Eva Nadeschda Maria, för bokhållaren Nils Nilsson Thürings enka Johanna Sofia Thüring, född Johansson, och makarna Thürings barn, sönerna Johan Julius, Faust Leif Ireneus och Paul Alf Sylvius samt dottern Rut Elsa Maria, för verkstadsarbetaren Frans Vilhelm Erlandssons enka Anna Maria Erlandsson, född Sandberg, och makarna Erlandssons son Frans Göte må å allmänna indragningsstaten uppföras årliga pensioner, att från och med den 1 mars 1902 utgå till en hvar af enkorna, så länge hon lefver ogift, och till ett hvart af barnen, till dess detsamma uppnått 18 års ålder, med följande belopp, nemligen till Silfversparres enka med 1,000 kronor och till ett hvart af makarna Silfversparres barn med 400 kronor, till Thürings enka med 500 kronor och till hvart och ett af makarna Thürings barn med 200 kronor samt till Erlandssons enka med 400 kronor och till makarna Erlandssons son med 200 kronor; *dels* att för det barn, hvarmed enkan Thüring är hafvande, må, derest det med lif framfödes, likaledes å all-

männa indragningsstaten uppföras årlig pension till belopp af 200 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder det blifvit med lif framfödt, till dess det uppnått 18 års ålder, *dels ock* att för verkstadsarbetaren Carl Petter Svanström må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 300 kronor, att utgå under hans återstående lifstid, räknadt från och med den 1 mars 1902.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Louis Palander.

*Utdrag af protokollet öfver sjöförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 21 mars 1902.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre VON OTTER,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
Statsråden: herr VON KRUSENSTJERNA,
 grefve WACHTMEISTER,
 CLAËSON,
 CRUSEBJÖRN,
 ODELBERG,
 HUSBERG,
 PALANDER,
 HAMMARSKJÖLD,
 WESTRING.

Departementschefen statsrådet Palander anförde härefter:

»Vid samma profskjutning vid Bofors den 24 sistlidne februari, då kaptenen Grahm, enligt hvad jag under nästföregående punkt omförmält, genom olyckshändelse omkom, dödades äfven i aktiebolaget Bofors-Gullspångs tjänst varande bokhållaren Nils Nilsson Thüring och verkstadsarbetaren Frans Vilhelm Erlandsson, hvarjemte mer eller mindre svårt sårades en del andra personer, af hvilka sedermera verkstadsarbetaren Johan David Nyström och öfveringenjören Arent Fredrik Her-

man Silfversparre till följd af skadorna afidit, äfvensom verkstadsarbetaren Carl Petter Svanström genom amputation, föranledd af erhållna skador, förlorat sin venstra arm och sålunda blifvit invalid för framtiden.

Uti skrifvelse den 7 innevarande mars har marinförvaltningen, med anmälan härom, vidare anført följande.

Då den profskjutning, vid hvilken berörda olyckshändelse egt rum, verkstälts med kronan tillhörig materiel och för kronans räkning, hade marinförvaltningen ansett billighet och rättvisa fordra, att staten trädde emellan för att i någon mån lindra de sorgliga följderna af den skedda olyckan. Marinförvaltningen hade i sådant hänseende ansett, att ett årligt understöd från allmänna indragningsstaten skulle vara den lämpligaste formen för den lindring, staten borde bereda de af olyckan trädfade familjerna.

Marinförvaltningen hade inhemtat:

beträffande öfveringenjören *Silfversparre*, att han var född år 1856 och hos bolaget åtnjöt, förutom fri bostad, en årlig lön af 6,500 kronor jemte s. k. tantième, samt att han såsom sterbhusdelegare efterlemnade enkan Oktavia Elisabet Videbeck, född den 16 december 1854, och följande åtta barn, nemligen Märta Elisabet, född den 10 december 1887, Karl Arent, född den 26 maj 1889, Varner Arent, född den 2 september 1890, Arent Vilhelm, född den 13 januari 1892, Klas Arent, född den 19 augusti 1893, Gustaf Arent, född den 11 juli 1895, Eva Nadeschda Maria, född den 4 februari 1898, samt Per Arent Oktavius, född den 25 september 1900;

beträffande bokhållaren *Thüring*, att han var född år 1869 och hos bolaget åtnjöt en årlig inkomst af omkring 1,400 kronor, samt att han såsom sterbhusdelegare efterlemnade enkan Johanna Sofia Johansson, född den 17 november 1862, jemte följande fyra barn, nemligen: Johan Julius, född den 18 maj 1888, Faust Leif Ireneus, född den 30 juli 1896, Paul Alf Sylvius, född den 13 augusti 1898, och Rut Elsa Maria, född den 14 juli 1900;

beträffande verkstadsarbetaren *Erlandsson*, att han var född år 1873 och hos bolaget åtnjöt, förutom fri bostad, en årlig inkomst af omkring 1,200 kronor samt att han såsom sterbhusdelegare efterlemnade enkan Anna Maria Sandberg, född den 10 augusti 1878, och sonen Frans Göte, född den 27 januari 1901;

beträffande verkstadsarbetaren *Nyström*, att han var född år 1875 och hos bolaget åtnjöt omkring 1,100 kronors årlig inkomst jemte hyresersättning samt att han såsom sterbhusdelegare efterlemnade sin fader,

smeden Karl Gustaf Gustafsson Nyström, född 1842, och dennes hustru Maria Charlotta Värme, född 1845; samt

beträffande verkstadsarbetaren *Svanström*, att han vore född år 1854 och hos bolaget åtnjutit, förutom fri bostad, en årlig inkomst af omkring 2,200 kronor, samt att hans familj utgjordes af hustru och makarnes två minderåriga barn jemte en år 1879 född dotter af mannens föregående gifte.

Ofvannämnda bokhållare och arbetare vore, enligt hvad marinförvaltningen inhemtat, olycksfallförsäkrade, på grund hvaraf understöd en gång för alla vore att påräkna för deras familjer; men dessa understöd vore, efter hvad marinförvaltningen erfarit, ej af den storlek, att derigenom kunde för framtiden afväjas ekonomiska bekymmer för de af olyckan drabbade.

Beträffande verkstadsarbetaren Nyström, som afled ogift, hade marinförvaltningen icke ansett någon framställning böra göras.

Hvad deremot vidkomme familjerna efter öfriga genom olyckshändelsen dödade personer samt den skadade arbetaren Svanström ansåge marinförvaltningen staten icke böra i ett fall sådant som det föreliggande undandraga sig att lemna något skadestånd till dem, som närmast hade att bära de ekonomiska följderna af den timade olyckan, hvarför marinförvaltningen hemställde, att Eders Kongl. Maj:t medelst nådig proposition till innevarande års riksdag behagade göra framställning derom, att en hvar af nedannämnda personer måtte från allmänna indragningsstaten få uppbära i årligt understöd följande belopp, nemligen:

enkan Oktavia Elisabet Silfversparre, född Videbeck kr. 1,000: —

hennes barn:

Märta Elisabet	»	200: —
Karl Arent	»	200: —
Varner Arent	»	200: —
Arent Vilhelm	»	200: —
Klas Arent	»	200: —
Gustaf Arent	»	200: —
Eva Nadeschda Maria	»	200: —
Per Arent Oktavius	»	200: —
enkan Johanna Sofia Thüring, född Johansson	»	500: —

hennes barn:

Johan Julius	»	100: —
Faust Leif Ireneus	»	100: —

Paul Alf Sylvius	kr.	100: —
Rut Elsa Maria	»	100: —
enkan Anna Maria Erlandsson, född Sandberg	»	400: —
hennes son Frans Göte	»	100: —
verkstadsarbetaren Carl Petter Svanström	»	300: —

hvilka understöd borde från den 1 mars innevarande år utgå, hvad enkorna beträffade, så länge de förblefve i sitt nuvarande enkestånd, hvad barnen anginge, intilldess hvar och ett af dem fyllt 18 år, och till arbetaren Svanström under hans återstående lifstid.

Statskontoret har i häröfver infordradt, den 19 innevarande mars afgifvet underdånigt utlåtande förklarar sig dela marinförvaltningens uppfattning både om hvad uti ett fall sådant som det nu föreliggande måste anses vara statens pligt och om sättet, hvarpå denna pligt lämpligast borde uppfyllas, samt, i anledning af hvad uti ärendet blifvit meddeladt och föreslaget, hemställt om aflåtande af proposition till Riksdagen om pensioner å allmänna indragningsstaten för enkan Silfversparre och hennes barn, enkan Thüring och hennes barn, enkan Erlandsson och hennes son samt verkstadsarbetaren Svanström, till belopp och under vilkor, som af marinförvaltningen föreslagits.

Lika med marinförvaltningen och statskontoret anser jag statens pligt att i förevarande fall träda emellan vara tydlig och klar, helst de vid profskjutningen dödade eller skadade måste anses hafva vid olycksfallet varit i statens tjänst använda. Hvad de föreslagna pensionsbeloppen angår har jag i fråga om pensionerna för de tre enkorna och för verkstadsarbetaren Svanström icke något att erinra; men för barnen anser jag de föreslagna beloppen böra höjas, så att de må kunna något närmare motsvara de verkliga kostnaderna för barnens uppfostran och uppehälle. I sådant syfte synas de föreslagna pensionerna lämpligen böra höjas för Silfversparres barn till 400 kronor åt hvarje och för de öfriga barnen till 200 kronor åt hvarje.

Enligt ett, efter det marinförvaltningens och statskontorets yttranden afgåfvos, mig tillhandakommet läkarebetyg befinner sig enkan Thüring i hafvande tillstånd och väntas barnet blifva framfödt under nästkommande maj månad. Då uppenbarligen detta ännu ofödda barn bör, derest det med lif framfödes, ega samma rätt till pension som enkan Thürings förut omnämnda barn, anser jag, att det bör tilläggas pension till lika belopp som dessa, att utgå från och med månaden efter den, hvarunder det blifvit med lif framfödt, till dess det fyller 18 år.

På grund af det sålunda anförda hemställer jag i underdånighet, det täcktes Eders Kongl. Maj:t i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva *dels* att för öfveringenjören Arent Fredrik Herman Silfversparres enka Oktavia Elisabet Silfversparre, född Videbeck, och makarna Silfversparres barn, sönerna Karl Arent, Varner Arent, Arent Vilhelm, Klas Arent, Gustaf Arent och Per Arent Oktavius samt döttrarna Märta Elisabet och Eva Nadeschda Maria, för bokhållaren Nils Nilsson Thürings enka Johanna Sofia Thüring, född Johansson, och makarna Thürings barn, sönerna Johan Julius, Faust Leif Ireneus och Paul Alf Sylvius samt dottern Rut Elsa Maria, för verkstadsarbetaren Frans Vilhelm Erlandssons enka Anna Maria Erlandsson, född Sandberg, och makarna Erlandssons son Frans Göte må å allmänna indragningsstaten uppföras årliga pensioner, att från och med den 1 mars 1902 utgå till en hvar af enkorna, så länge hon lefver ogift, och till ett hvar af barnen, till dess detsamma uppnått 18 års ålder, med följande belopp, nemligen till Silfversparres enka med 1,000 kronor och till ett hvar af makarna Silfversparres barn med 400 kronor, till Thürings enka med 500 kronor, och till hvar och ett af makarna Thürings barn med 200 kronor samt till Erlandssons enka med 400 kronor och till makarna Erlandssons son med 200 kronor, *dels* att för det barn, hvarmed enkan Thüring är hafvande, må, derest det med lif framfödes, likaledes å allmänna indragningsstaten uppföras årlig pension till belopp af 200 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder det blifvit med lif framfödt, till dess det uppnått 18 års ålder, *dels ock* att för verkstadsarbetaren Carl Petter Svanström må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 300 kronor, att utgå under hans återstående lifstid, räknadt från och med den 1 mars 1902.

Till hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter, lemna bifall; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflätas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

J. Joachimsson.